

Memòria 2020

[Amb la vènia]

L'any passat començava aquesta intervenció amb un conte, que tenia com a protagonista una universitat petita situada en unes illes enmig de la mar Mediterrània, però enguany la realitat ens ha fet tocar de peus a terra..., i de quina manera.

Fins al febrer tot seguia segons el full de ruta previst i, malgrat que vèiem les notícies de països llunyans, no ens pareixien cosa nostra. Així, el primer semestre de l'any acadèmic 2019-20 va transcórrer amb el que podríem anomenar la normalitat habitual. Tant és així que el dia 3 d'octubre vàrem donar la benvinguda al Claustre de la UIB al senyor Oriol Bonnín Gubianas com a doctor honoris causa.

S'iniciaren els processos electorals per triar degans i directors d'escola el dia 12 de novembre i també es posaren en marxa les eleccions al càrrec de director de departament. Sense saber el que els esperava, els directors de departament, alguns just arribats, prenien possessió del càrrec al mes de gener i, poc després, a mitjan febrer, ho feien els degans i la directora de l'Escola Politècnica Superior.

Per altra part, el 22 de gener també es constituïa el Consell Social, amb un nou president, el senyor Bartomeu Llinàs Ferrà.

Però al mes de març les notícies ja no eren d'aquells països llunyans, eren d'aquí, al costat... El 14 de març –i jo inclouria la setmana abans, en la qual encara ningú no podia preveure l'abast del que s'atraca–, va ser la data d'inici d'un canvi de rumb a la UIB... Es tractava d'un replantejament per seguir endavant; un canvi per no aturar-nos, quan tot s'aturava; per sortir-ne, quan tothom estava tancat.

Eren moments de més incerteses que de seguretat, de més decisions arriscades que infal·libles. Quan tot es feia excessivament complicat i no només era per la distància que ens allunyava....

Els primers avisos que ja ens alertaven eren dels estudiants de mobilitat a fora de les nostres illes. El Servei de Relacions Internacionals va haver d'emprendre una sèrie d'accions per donar suport als alumnes d'intercanvi.

Els 14.211 estudiants matriculats a la UIB l'any acadèmic 2019-20 –11.979 de grau, 1.396 de màster i 836 de doctorat, aquests darrers amb un 25% d'estrangers– havien de continuar els estudis. Estudis que es repartien en 35 graus, 4 dobles graus, 33 màsters i 24 doctorats.

Les reunions se succeïen dia rere dia per veure com els 749 professors a temps complet, els 274 associats equivalents a 8 hores setmanals (un 42,3% dones i un 57,7% homes) i els 587 membres del PAS podien passar a afrontar una situació mai viscuda; el darrer col·lectiu va començar a exercir, en la mesura del possible, les seves funcions des de casa, amb teletreball.

La normativa s'anava succeint, els vídeos i els podcasts s'anaven multiplicant juntament amb l'esforç de professors, alumnes i tots els serveis implicats, i enmig d'unes circumstàncies molt complicades vàrem haver d'aprendre, tots –PDI, PAS i alumnat–, a lluitar contra les circumstàncies esdevingudes.

La UIB seguia funcionant, i això amb la fotografia d'un campus buit, que feia mal als que el coneixem en els dies normals, en ple segon semestre acadèmic.

El coronavirus ho ha canviat tot, pensau, si no, en la imatge multicolor dels vestits acadèmics, habitual en aquest acte d'inauguració de curs..., i, com no podia ser d'una altra manera, també ha modificat aquesta memòria.

La regulació de la nova situació va esdevenir complicada: resolucions del Rector, instruccions dels vicerectors, de la Secretària General i de la Gerent intentaven donar el marc normatiu per afrontar situacions noves, les quals s'havien de resoldre amb garanties.

Així, la instrucció sobre el protocol d'actuació per a la realització de sessions dels òrgans col·legiats amb la utilització de mitjans telemàtics va permetre que, en els casos necessaris, es poguessin reunir els òrgans col·legiats per prendre les decisions que requerien certa urgència.

La instrucció sobre el protocol d'actuació per a la realització de concursos d'accés als cossos docents universitaris a distància va permetre que es poguessin seguir fent proves i que 12 professors contractats doctors passassin a ser titulars d'universitat i que 7 professors titulars d'universitat accedissin al cos de catedràtics d'universitat. Aquesta instrucció va fer possible les promocions de professorat, fins i tot en temps de pandèmia.

La instrucció sobre el protocol d'actuació per a la realització de l'avaluació en línia va permetre que el 94% dels exàmens de grau del segon semestre es fessin de forma no presencial.

La instrucció sobre el protocol d'actuació en les defenses de treball de fi de grau i de treball de fi de màster amb la utilització de mitjans telemàtics ha fet que alguns alumnes hagin pogut acabar els estudis i hagin defensat els seus treballs amb garanties. Per la seva banda, la instrucció del dipòsit i defensa no presencial de la tesi doctoral ha permès obtenir el màxim reconeixement acadèmic als nous doctors.

I tot això, encara que no fos aquesta la finalitat, va donar un impuls, inesperat, a la transformació digital de la nostra universitat; d'altra banda, un projecte, el de l'administració electrònica, amb Tangram, esperam que aviat canviarà molts de procediments quotidians de la UIB, com ho està fent també el projecte de modernització acadèmica, amb SIGMA, de cara al nou curs.

Però no acabava aquí... Les activitats de PortUIB també es reinventaven i s'oferien de forma virtual, mentre alguns serveis multiplicaven les seves tasques. Les activitats culturals també es varen veure afectades; la Coral, però, es va adaptar als nous temps de confinament i, encara que se n'hagueren de suspendre els assaigs i concerts, ha continuat amb assaigs virtuals.

Mentre tot això succeïa, la pàgina web del coronavirus es va convertir en la via de comunicació per transmetre tots els canvis, adaptacions inesperades i novetats als distints àmbits de la Universitat.

Els ànims es ressentien, però havíem de continuar....

Docència

Pel que fa a la docència, tots hem afegit nous coneixements, ningú no parlava de BB Collaborate ni s'hauria pogut imaginar que faria reunions, l'una darrere l'altra, amb Zoom sense moure's de la cadira. L'enregistrament de vídeos es va anar convertint en una cosa tan habitual com anar a classe, i tots apreníem a marxar forçades la manera més bona d'enregistrar coneixements per transmetre'ls de la millor forma als nostres estudiants, amb el suport de tot l'equip de Campus Digital, que ha acompanyat dia rere dia, maldecap rere maldecap, aquesta adaptació cap a la docència no presencial. La I Universitat d'Estiu de Docència en Línia (amb 16 cursos emmarcats en quatre temàtiques diferents: comunicació i docència, eines, metodologia i estratègies docents, i ús d'Aula digital) ha ajudat també en la formació de la docència no presencial de cara a un nou curs que esdevé complicat.

El suport no es va fer esperar, s'oferien recursos en obert i es va posar en marxa un programa de préstec d'ordinadors del qual s'han pogut beneficiar aquells alumnes amb necessitats que en varen demanar. Han estat més de 50 ordinadors i targetes SIM amb dades gratuïtes.

Recerca

Les normes de contenció de la pandèmia també varen suposar un trastorn per a la recerca: la mobilitat es va veure reduïda, els congressos foren suspesos o posposats, els laboratoris s'havien de tancar...

Malgrat això, tothom feia un gran esforç per seguir endavant i es redirigien recursos, tant humans com materials, per impulsar i promoure projectes de recerca des de diferents àmbits relacionats amb la COVID-19.

Però res no s'aturava, l'elevat nombre de publicacions i el caràcter internacional de moltes i la xifra de projectes de recerca, 42 de nous en diferents programes, més els que es mantenen d'altres convocatòries, així ho demostren. A més, s'han dipositat 60 tesis doctorals i se n'han defensades 41, 17 amb menció internacional i una d'industrial.

S'ha de fer ressaltar especialment l'obtenció del codi HSR4, distintiu de la Comissió Europea, que reconeix el compromís de la UIB per millorar de manera continuada les polítiques de captació de recursos humans i talent investigador.

La premsa es feia ressò dels resultats del grup de recerca GRAVITY, que ha participat en la detecció del forat negre més massiu que s'ha localitzat mai amb ones gravitacionals, o del reconeixement de Vespapp, per detectar i controlar la vespa asiàtica, com el segon millor projecte cofinançat per FEDER a Espanya.

La feina ben feta i l'esforç també es premia, fins i tot en aquest any difícil. Destaquen els reconeixements: al doctor Miquel Roca Bennàssar, nomenat acadèmic honorífic de la Reial Acadèmia de Medicina de la Comunitat Valenciana; al doctor Antoni Mas Forners, amb el premi Mallorca de Creació Literària 2019; al doctor Carles P. Manera Erbina, nomenat conseller del Banc d'Espanya; o al doctor Andreu Palou Oliver, amb un reconeixement a la seva trajectòria científica i el nomenament com a president del Consell Regulador de la IGP Sobrassada de Mallorca, entre d'altres. I tres dels nostres investigadors, els doctors Miquel Ribas Carbó, Hipólito Medrano Gil i Jaume Flexas Sans, es troben entre els més citats del món.

Transferència

Pel que fa a la transferència de coneixement, l'any 2019, l'OTRI va gestionar 155 contractes de recerca, desenvolupament i innovació, per valor d'1.702.128 euros. Aquest import representa un increment considerable respecte a anys anteriors. A més, gestiona 73 patents i models d'utilitat, i ha facturat 70.500 euros per a llicències d'explotació de les tecnologies i/o el coneixement de la UIB.

Més de 100 empreses tingueren temps d'acostar-se als nostres estudiants en el Job Day UIB 2020.

S'han aprovat 157 convenis, dels quals 131 ja estan ratificats i 95, signats. Convenis que, any rere any, han fet que aquest mes hàgim comptabilitzat el conveni número 4 000.

Dia 15 de juny, amb una resolució del Rector, reobríem a poc a poc el campus, i cercàvem aquesta nova normalitat de la qual tothom parlava i que, per una cosa o una altra, encara no acabam de trobar.

I el mes de juliol, a més d'una treva de la COVID-19, ens duia una altra fita remarcada dins la història de la UIB: dia 31 es va publicar el número 500 del *Full Oficial de la Universitat de les Illes Balears* (FOU). El primer porta data del dia 2 setembre de 1985 i recollia la disposició per la qual es publicaven els primers Estatuts de la Universitat de les Illes Balears. Ara, 35 anys després, arriba al número 500 com a mètode de notificació, a més de ser un tauler d'anuncis de la Universitat.

La feina feta perquè la UIB sigui una universitat cada dia més transparent també s'ha de fer ressaltar. La creació de la Comissió de Transparència i el nou Portal ens han fet escalar en el rànquing de transparència de la plataforma Dyntra. L'any 2019, la UIB ocupava la posició 32 entre 80 universitats en el rànquing general (universitats públiques i privades) i la posició 30 de les universitats públiques. Actualment, ja és a la posició 9 del rànquing general.

Parlam tots d'un any difícil, de trastorns i de canvis sobrevinguts: en la docència, l'avaluació, en les maneres de reunir-nos sense trobar-nos; en la recerca amb laboratoris i biblioteques tancats...

Tant de bo, ben aviat, puguem tornar a lluir els colors dels vestits acadèmics, omplir sales com aquesta amb actes solemnes, tornar a mirar-nos a la cara sense màscares..., i, en el futur, contar tota aquesta aventura com un malson que va passar... I tornar a gaudir de la UIB plena de vida...

Moltes gràcies.